

*Nimeni să nu dispere
Chiar dacă-n cea mai neagră bezn-a nopții
Ultima stea a speranței stă să se stingă.*

Christoph Martin Wieland

Fetița care putea să zboare

Cu mult timp în urmă, când avea zece ani, tatăl ei a ajuns într-o zi la planetariu cu un autobuz mare și galben.

Acolo, tavanul parcă a explodat deasupra lui, într-un milion de cioburi de lumină. A rămas cu gura căscată de uimire. Și-a încleștat degețelele de banca de lemn pe care stătea. Deasupra capului său se învârteau punctulețe de foc alb, la fel de pure ca ziua în care Pământul s-a ivit ca un bolovan negru și plin de semne, o planetă obișnuită orbitând o stea obișnuită într-o galaxie obișnuită într-un univers infinit.

Carul Mare. Orion. Ursa Mare. Bâzâitul monoton al vocii astronomului. Chipurile copiilor uitându-se în sus, cu gurile căscate, fără să clipească măcar. Și băiețelul care se simțea infimizezimal de mic sub imensitatea cerului artificial.

Nu avea să uite niciodată ziua aceea.

Peste ani, când fiica lui era foarte micuță, obișnuia să alerge spre el clătinându-se pe piciorușele ei durdulii, cu brațele ridicate și ochii sclipindu-i de veselie și de bucuria a ceea ce știa că urmează, strigând „Tati, tati, ridică-mă!“, și desfăcând larg degețelele grăsuțe, se întindea către el, se întindea către cer.

Și sărea, un salt neînfricat în gol, pentru că el nu era doar tatăl ei – el era *Tati*. O să o prindă, nu o s-o lase să cadă.

Striga: „Zbor, tati, zbor!“

Și se avânta în sus, zburând spre imensitatea nemărginită a cerului, cu brațele deschise pentru a îmbrățișa infinitul, cu capul pe spate, năpustindu-se către acel loc unde se întâlneau groaza și minunăția, exclamațiile ei exprimând bucuria de a fi liberă și ușoară ca o pană, de a se simți în siguranță în brațele lui, de a fi vie.

Cassiopeia.

Din acea zi la planetariu, la cincisprezece ani distanță de ziua în care ea urma să vină pe lume, el a știut cu siguranță care va fi numele pe care urma să-l dea fiicei sale.

1

„Voi sta cu tine“

Acesta este trupul meu.

În cea mai de jos sală a peșterii, preotul ridică ultima bucată de azimă pentru împărțășanie – i s-au terminat proviziile – spre formațiunile care-i amintesc de botul unui dragon încremenit în mijlocul unui urlet, excrescențe asemenea unor dinți, strălucind roșii și verzi în lumina lămpii.

Cataclismul sacrificiului divin în mâinile lui.

Luați și mâncați...

Apoi potirul cu ultimele picături de vin.

Beți dintru acesta toți...

Miezul nopții, sfârșit de noiembrie. În grotlele subterane, micul grup de supraviețuitori va sta la căldură, ascuns, cu suficiente provizii cât să le ajungă până în primăvară. În ultimele luni nu a mai murit nimeni de molimă. Se pare că ce a fost mai rău a trecut. Sunt în siguranță aici, în deplină siguranță.

Cu credință în dragostea și în mila Ta, mănânc Trupul Tău și beau Sângele Tău...

Șoptele lui răsună în peșteră. Se agață de pereții netezi, alunecă de-a lungul trecătorii înguste spre sălile de mai sus, unde semenii lui refugiați s-au cufundat într-un somn agitat.

Să nu-mi fie spre osândă, ci întru curățirea minții și a trupului.

Nu mai e pâine, nu mai e vin. E ultima lui Împărtășanie.

Fie ca Trupul lui Cristos să-mi aducă viață veșnică.

Bucățița veche de pâine care i se înmoaie pe limbă.

Fie ca Sângele lui Cristos să-mi aducă viață veșnică.

Picăturile de vin acru care-i ard gâtul.

Dumnezeu în gura lui. Dumnezeu în stomacul lui gol.

Preotul lăcrimează.

Toarnă câteva picături de apă în potir. Îi tremură mâna. Bea din prețiosul sânge amestecat cu apă, și apoi șterge potirul cu purificatorul.

S-a terminat. Sacrificiul veșnic s-a săvârșit. Își șterge fața cu aceeași pânză pe care a folosit-o să curețe potirul. Lacrimile omului și sângele Domnului sunt de nedespărțit. Nimic nou.

Șterge și discul cu pânza, apoi pune purificatorul în potir și-l așază deoparte. Își ia stola verde de la gât, o împătorește cu grijă, o sărută. I-a plăcut pe deplin să fie preot. Oficierea Mesei i-a plăcut cel mai mult.

Gulerul preoțesc e umed de sudoare și lacrimi și-i stă larg în jurul gâtului: a slăbit șapte kilograme de când a lovit molima și de când și-a abandonat parohia pentru a călători mai bine de 150 de kilometri, îndreptându-se spre peșterile de la nord de Urbana. Pe parcursul drumului a adunat mulți adepți – peste cincizeci, deși treizeci și doi dintre ei au murit înainte să ajungă într-un loc sigur. În clipa morții, a rostit pentru fiecare cuvintele ritualului, catolici, protestanți sau evrei, nu conta: *Domnul să te ajute în dragostea și mila lui...* Apoi le-a trasat pe frunte o cruce cu degetul. *Domnul care te dezleagă de păcate să te mântuiască...*

Sângele care le curgea din ochi amestecat cu uleiul cu care le unsese el pleoapele. Fumul se ridica în șuvoaie

deasupra câmpiilor și se strecura în păduri și plana deasupra drumurilor ca gheața peste râurile leneșe în miez de iarnă. Incendii în Columbus. Incendii în Springfield și Dayton. În Huber Heights și London și Fairborn. În Franklin și Middletown și Xenia. Seara, luminile a o mie de focuri dădeau fumului o nuanță de portocaliu închis, iar cerul părea să coboare la doar trei centimetri deasupra capetelor. Preotul rătăcea prin ținuturile care ardeau mocnit cu o mână întinsă în față, în timp ce cu cealaltă își ținea o cârpă la nas și la gură, lacrimi de ciudă șiroindu-i pe față. Cruste de sânge sub unghiile rupte, sânge încleiat în liniile palmei și pe tălpile pantofilor. „Nu mai e mult“, îi încuraja pe cei care-l însoțeau. „Mergeți mai departe.“ La un moment dat, cineva l-a poreclit Părintele Moise, pentru că îi conducea din negura fumului și a focului către Pământul Făgăduit al „Celor Mai Pitorești Peșteri din Ohio!“.

Când au sosit, au fost întâmpinați de oameni care erau deja acolo. Preotul se aștepta la asta. O peșteră nu arde. Ploaia și zăpada nu pătrund înăuntru. Și cel mai bun lucru – este ușor de apărut. După bazele militare și clădirile guvernamentale, peșterile erau cele mai căutate destinații după Sosire.

S-au strâns provizii, apă și bunuri neperisabile, pături și pansamente, medicamente. Și, bineînțeles, arme, puști și pistoale și arme automate și multe cuțite. Cei bolnavi au fost puși în carantină în centrul de primire de la suprafață. Zăceau în paturi de campanie așezate printre rafturile magazinului de suveniruri, iar preotul îi vizita în fiecare zi, stătea de vorbă cu ei, se ruga alături de ei, le asculta confesiunile, îi împărtășea, le șoptea lucrurile pe care voiau să le audă: „*Per sacrosancta humanae reparationis mysteria...* Prin sfintele taine ale mântuirii omului...“

Urmau să mai piară sute înainte ca moartea să ia sfârșit. Au săpat o groapă de trei metri lățime și nouă

metri adâncime la sud de centrul de primire ca să-i ardă. Focul mocnea zi și noapte, iar mirosul de carne arsă devenise atât de obișnuit, încât nici nu-l mai luau în seamă.

Acum e noiembrie, și în cea mai de jos sală a peșterii preotul se ridică în picioare. Nu e înalt, totuși, trebuie să se aplece ca să nu dea cu capul de tavan sau de dinții de piatră care răsar din cerul gurii dragonului.

„Mesa s-a sfârșit, mergi în pace.“

Lasă în urmă potirul și purificatorul, discul și stola. Sunt relicve acum, artefacte dintr-o epocă ce se transformă în trecut cu viteza luminii. „La început am fost locuitori ai peșterilor“, se gândește preotul în vreme ce urcă spre suprafață, „iar acum ne-am întors în peșteri“.

Chiar și cea mai lungă călătorie e un cerc, iar istoria se întoarce mereu în locul de unde a început. După cum scrie în Carte: „Căci pământ ești, și în pământ te vei întoarce.“

Iar preotul iese la suprafață asemenea unui scufundător care se înalță spre bolta cerească ce strălucește deasupra apei.

De-a lungul pasajului îngust care se clatină ușor între pereții umezi de piatră, podeaua e la fel de netedă ca un culoar de popice. Cu doar câteva luni în urmă, copiii veniți în excursii cu școala traversau pe aici mergând unul în spatele celuilalt, trecându-și degetele peste stânci, uitându-se în dreapta și-n stânga după monștri ascunși în crevasele întunecoase. Încă mai erau destul de mici cât să creadă în monștri.

Ca un leviatan, preotul se ridică din bezna adâncurilor.

Calea spre suprafață trece pe lângă Bârlogul Omului Peșterii și pe lângă Cristalul Regelui, ajunge apoi în Încăperea cea Mare, principala zonă de locuit a refugiaților, și, în cele din urmă, în Palatul Zeilor, partea lui preferată din peșteră, unde formațiunile cristaline strălucesc asemenea unor raze înghețate de lună, iar tavanul pare că se

ondulează ca valurile care se rostogolesc spre țărâm. Aici, aproape de suprafață, aerul se rarefiază, devine mai uscat, și se simte izul de fum de la focurile care încă mai ard în lumea pe care au lăsat-o în urmă.

„Doamne, binecuvântează cenușa prin care arătăm că suntem țărână.“

Frânturi de rugăciune îi trec prin minte. Fragmente de cântece. Litanii și binecuvântări și cuvinte de iertare: „Fie ca Domnul să-ți dăruiască iertare și pace, iar eu te dezleg de păcatele tale...“ Și din Biblie: „Am coborât până la temeliiile munților; zăvoarele pământului s-au închis în urma mea.“¹

Tămâie arzând în cădelniță. Razele calde ale soarelui de primăvară trecând prin sticla pătată. Scârțâitul stranelor duminica, asemenea carenei unui vas de demult navigând în largul mării. Trecerea măreață a anotimpurilor, calendarul după care își ghida viața încă din copilărie, Advent, Crăciun, Post, Paște. Știe că a iubit lucrurile pe care nu se cuvenea să le iubească, ritualurile și tradițiile, fastul și afectarea pentru care profanii acuzau Biserica. El adora forma, nu substanța, pâinea, nu trupul.

Asta nu-l făcea un preot rău. Era tăcut și umil și credincios chemării sale. Îi făcea plăcere să-i ajute pe oameni. Aceste săptămâni petrecute în peșteri au fost printre cele mai pline de mulțumire din viața lui. Suferința îl aduce pe Dumnezeu în căminul său natural, ieslea de groază și confuzie, durere și pierdere, unde s-a născut. „Pornește valul suferinței“, se gândește preotul, „și o să-I vezi chipul“.

Chiar în deschiderea de deasupra Palatului Zeilor stă o santinelă, silueta voinică i se profilează pe fundalul stelilor din spatele lui. Văzduhul a fost împrăștiat de un vânt rece din nord ce vestește apropierea iernii. Bărbatul

¹ Iona 2:6, Biblia catolică.

poartă o șapcă de baseball lăsată în jos pe frunte și o geacă de piele uzată. Are un binoclu. Ține o pușcă pe genunchi.

Îl salută pe preot dând din cap.

— Unde ți-e haina, părinte? E o noapte rece.

— Mă tem că i-am împrumutat-o Agatheii, zâmbește preotul stins.

Omul mormăie în semn că a înțeles. Agatha e cârcotașa grupului. Mereu i-e frig. Mereu i-e foame. Mereu are *ceva*. Pune binoclu la ochi și cercetează cerul.

— Ai mai văzut vreunul? Întreabă preotul.

Au zărit primele obiecte argintii-cenușiu, în formă de trabuc acum o săptămână, plutind nemișcate deasupra peșterilor timp de câteva minute, înainte să țâșnească în sus brusc, fără niciun fel de zgomot, pierzându-se pe cer până când au ajuns la dimensiunea unui vârf de ac. Alt obiect – sau poate același – a apărut două zile mai târziu, alunecând silențios pe deasupra lor până ce s-a pierdut la orizont. Nu existau dubii în privința originii acestor grozăvii bizare – locuitorii peșterilor știau că nu erau pământene –, dar îi înspăimânta misterul menirii lor.

Bărbatul lasă binoclu jos și se freacă la ochi.

— Ce s-a întâmplat, părinte? Nu poți să dormi?

— Oh, n-am prea dormit zilele astea, spune preotul. Atât de multe de făcut, adaugă, pentru că nu vrea ca omul să creadă că se plânge.

— Niciun ateu în tranșee.

Clișeu plutește în aer ca un miros rânced.

— Sau în peșteri, spune preotul.

De când s-au cunoscut, s-a străduit să-l cunoască mai bine pe omul acesta, dar e ca o încăpere ferecată, cu ușa încuiată strașnic de mânie și suferință și de groaza deznădăjduită a condamnaților care trăiesc puținul timp ce li se mai îngăduie. Timp de luni întregi nu au avut cum să se ferească sau să se ascundă. Pentru unii, moartea este moașa sortii. Pentru alții, este călăul sortii.